

კანონის და განკარგულებისათვის კრებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1931 წლის
03 ლის 15.

№ 13

განყოფილება ბირველი

ა/ქსფსრ სახალ. კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართვე-
ლობის მიერ გამოცემული.

ზ 0 6 5 5 6 0:

დადგენილებანი ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

- მუხ. 161. სააღნუსხეო-სასტატისტიკო სამუშაოების ორგანიზაციის შესახებ.
162. ა/ქსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარისტან არსებული ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტრო-
როლოგიური კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დადგენილებანი ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან
არსებული აღსრულების შემმოწმებელი კრმისისა.

163. „რაიონებთან კაშირის გამტკიცების თაობაზე“ გამოცემული ა/ქსფსრ სახალხო კომი-
სართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 19-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.

დადგენილება ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.

161. სააღნუსხეო-სასტატისტიკო სამუშაოების ორგანიზაციის
შესახებ.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო დადგენის:

I. რაღვენაც, სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სააღნუსხეო-
სასტატისტიკო სამუშაოების ორგანიზაციის შესახებ“ 1931 წ. მაისის 9-ის თა-
რილით გამოცემული დადგენილების შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 28 №-ი,
მუხ. 221), საქონიო, სტატისტიკისა და ოღნისხევის გამჭვილებების მიზნით, გაძ-
ლიერებულ, იქნეს ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის ცენტრალიზებული

ხელმძღვანელობა ა/ქსტსრ სააღნუსხვო-სასტატისტიკო სამწაონების მეთოდოლოგიისა და ორგანიზაციის სფეროში (უწყებათა და საწარმოთა ოპერატორლ და სამეცნიერო მოქმედებაში აღმინისტრატიულად ჩარცეს გარეშე) და, ამასთან და რათა განტრაქცებულ იქნეს უწყებათა და საწარმოთა სააღნუსხვო-სასტატისტიკო სამუშაოები, — ა/ქსტსრ სახალხო კომისართა საბჭო დღვენი:

2. զ/վ/ՏԵՍԱՐ Տաելով Շոյա Տացը մո Կրմիսա Հանուսեա Հա Տիարուսիոս Տայորութիւն Հանածոր Հույն Ընդունակ Ամուսնութիւն:

ა) შეასრულებს დამოუკიდებლად საერთო-სამუშაონეო და საღარებო შრინისო ხასიათის სააღნუსხვო-სასტატისტიკო სამუშაოებს და იგრძელებს სპეციალური და-ნიშვნულების სამუშაოებს (აღწერა, მონოგრაფიები და სხვ.);

ბ) შეაღენს საღმუნდო-სასტატისტიკურ სამუშაოების საერთო-სამიერ-კავკასიონ გეგმას და მოათხესებს მასში სადარღო და სახალხო-სამეურნეო დაგე-გმისათვის საჭირო ყველა იმ სამუშაოს, რასაც ასრულებენ ა/ქსუსრ ცალკეული უწყებები და ორგანიზაციები;

გ) შეიმუშავებას და დაამტკიცებას აღნუსხევის მარკენბეჭლთა სისტემას მთლიად სახალხო მეცნიერობისათვის სახალხო-სამეცნიერო დაგეგმვის პირობების შესაბამისად;

დ) განიხილავს და დაამტკიცებს საერთო-საამიერკავკასიო უწყებებისა და ორგანიზაციების ყველა იმ სააღნუსხო-სასტატისტიკო სამუშაოს პროგრამებს და ფორმებს (მაჩვენებლები, ანგარიშება, დამუშავების სისტემა, გამოანგარიშების მეთოდოლოგია და სხვ.), რაც მოთავსებულია საერთო-საამიერკავკასიო გეგმაში;

3) შეკვეთურებს ასევმითად უწყებებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების სასახლესტრუქცია სამუშაოებს;

၏ შეადგინს აღნუსხვის მექანიზაციის გეგმას.

ა) ინდუსტრიული და მეცნიერებელი განვითარების განვითარების
ა/კეცსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის (სახალხო-სამეურნეო აღნუსხვის
სექტორის) დადგენილებანი აღნუსხვისა და სტატისტიკის საკითხების შესახებ
საგარეულოდა ყველა უწყებისა და ორგანიზაციისათვის.

3. სახალხო კომისარიატებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში აღნუ-
სხევისა და სტატისტიკის განმტკიცებისათვის მათ შედგენილობაში მოყვითა-
ონოსხევისა და სტატისტიკის სტატისტიკური სექტორები.

4. უწყებების სააღნუსხეო-სასტატისტიკ ფუნქციები გაძლიერებულ უნდა იქნეს. ამისათვის სასტატისტიკო სამუშაოები გარდანაწილებულ უნდა იქნეს იქნეს. ამისათვის სასტატისტიკო სამუშაოები რესპუბლიკების სახელმწიფო საგეგმო კომი-ა/კსტსრ-ისა და მასში შემავალი რესპუბლიკების სახელმწიფო საგეგმო კომი-სიებსა და უწყებებს შორის და თვით მოვარის უწყებებში მათი ოპერატორილი და სამეცნიერო მოქმედებისათვის საჭირო სტატისტიკურ სამუშაოებს.

მიენდოს ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას — გაანაწილოს, ა/ქსფსრ უწყებებთან ერთად, სამუშაოები და განსაზღვროს თვითეული სამუშაოს გადაცემის ვადა და წესი აღნუსხეისა და სტატისტიკის სუსტყებო ორგანოების განმტევებისადაცევალად.

5. რადგანაც ყოველი სახის პირველადი აღნუსხვა უაღრესად მოუწესრიგებლია, საჭიროა გარდაიქმნას პირველადი აღნუსხვა სამეურნეო ხელმძღვანელობის ხასიათი ამოცანების შესაბამისად. აღნუსხეის სხვადასხვა სისტემების (საბუნებრივო, სასტატისტიკო, სატექნიკო და სხვ.) შინაგანშა შეთანხმებულობამ უნდა უზრუნველყოს:

ა) მუჟაითი კონტროლი თვისებითი მაჩვენებლების მიხედვით მიცემულ დავალებათ შესრულებისათვის (თვითლირებულების შემცირება, შრომის ნაყოფიერება, პროდუქციის თვისება და სხვ.);

ბ) მეთეალყურება შრომის ორგანიზაციის ახალი ფორმებისათვის (სოც-შეჯიბრება, დამყრელობა, შემხედვის სამრ.-საფინ. გეგმა);

გ) სამუშაოენო-მგარიშიანობის განხორციელება;

დ) ანგარიშგებისა და პირველადი აღნუსხვის გამარტივება.

6. ყველა უწყება მოვალეა დაუყოვნებლივ შეიმუშაოს მუშაობის გეგმა აღნუსხეის ერთიანი სისტემის შესაქმნელად სახალხო მეურნეობის ამა თუ იმ დარგის საჭიროებათა და თავისებურებათა შესაბამისად, აღნუსხეის არსებული სახეების (საბუნებრივო, სასტატისტიკო სატექნიკო და სხვ.) გაერთიანების პრინციპები.

აღნუსხეის ერთიანი სისტემის შესაქმნელად და მასთან მთელი პირველადი დოკუმენტაციის სისტემის შესაგუებლად საჭირო შემსახას დაწესებულებები და ორგანიზაციები აწარმოებენ ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის ხელმძღვანელობით.

7. საერთო-საკავშირო და ამიერკავკასიის შენაერთნი, ტრესტი და საწარმონი მოვალენი არიან წარუდგინონ ამიერკავკასიის და რესპუბლიკანურ სათანადო ცენტრებს სტატისტიკური ანგარიშგების ასლები ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის მიერ დადგენილ წესით და ვადაზე.

უწყებებს და ორგანიზაციებს ეკრძალებათ შემოილონ სტატისტიკური ანგარიშგების ახალი ფორმები ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის ნება-დაურთველად.

8. მიენდოს ა/ქსფსრ შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს გადააკეთონ რესპუბლიკებში იღნუსხეისა და სტატისტიკის სისტემა ამა დადგენოლებისა და ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის საინსტრუქციო დოკუმენტების შესაბამისად.

სარაიონო აღმასრულებელი კამიტეტების შედგენილობაში შენარჩუნებულ უნდა იქნენ საგეგმო-სასტატისტიკო ნაშილნი. მათი ინსტრუქტირება სააღნუსხეო-სასტატისტიკო სამუშაოების სფეროში განხორციელდება რესპუბლიკანური საგეგმო კომისიების მეშვეობით.

9. შიენდოს ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას შემოიტანოს, 20 დღის ვადაზე, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში პროექტი ამა დადგენილე-

ბიდან გამომდინარე ცელილებებისა, რაც შეტანილ უნდა იქნეს მომქმედ კანონ-მდებლობაში.

II. მინდოს ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციას—განიხილოს ერთი დევადის ვადაზე სააღნუსხეო-სასტატისტიკო სამუშაოების ორგანიზაცია შტატის საქონის მხრით.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ივლისის 6.

№ 384

ტყილისი

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

162. ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან არსებული ა/კსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

I. დამტკიცებულ იქნეს ქვემომდევნო დებულება ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან არსებული ა/კსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შესახებ.

2. ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1930 წ. მარტის 3-ს დამტკიცებული დებულება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული ა/კსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შესახებ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-5 №-ი, 61) გაუქმდებულ იქნეს.

3. ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან არსებული ა/კსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტი დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი შედეგი-

- ლობით:
- 1) ამხ. ზ. ნ. ბენია (თავმჯდომარე),
  - 2) " კ. ა. სულაქველიძე (თავმჯდომარის მოადგილე),
  - 3) " მ. ნ. ზალიმო,
  - 4) " კ. ა. მიხაილოვი.

შ ე პ რ ე ბ ი:

- 5) ა. ს. ზორაბიანი,
- 6) გ. ი. ჩირიკაძე,
- 7) ს. ი. ბელოშეროვი;
- 8) ნ. ქ. ნადეჟინი,
- 9) ი. ს. ხესინი,
- 10) პილრო-მეტეოროლოგიური ინსტიტუტის დირექტორი,
- 11) ამხ. გიგინეიშვილი, ა/ქსფსრ მმინდის ბიუროს გამგე.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე მ. გგიაზარიანი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ივნისის 11.

№ 388.

ტფილისი.

დ ე პ უ ლ ე ბ ა

ა/ქსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან არსებული
ა/ქსფსრ პილრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შესახებ.

1. ა/ქსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან არსებობს ა/ქსფსრ პილრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტი შემდეგი შედეგებით:
- თავმჯდომარე და მისი 3 მოადგილე—თითო წარმომადგენელი რესპუბლიკანური პილრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტებისა, და რვა წევრი—თითო წარმომადგენელი შემდეგი დაინტერესებულ უწყებებისა:
- ა) სსრკ ის სამხედრო და სასწავლო საქმეთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან;
- ბ) სსრკ-ის გზათა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან;
- გ) სსრ-ის წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან;
- დ) ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის საცდელ-საკვლევო ინსტიტუტისა;
- ე) ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს;
- ვ) სამოქალაქო საპარაკო ფლორტის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის სამშაროთველოს;
- ზ) ა/ქსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატისა;
- თ) ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტისა.

კომიტეტის პერსონალურ შედგენილობას დამტკიცებს ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო სსრ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის წარდგენით.

* 2. ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის ერთიანებს ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე ორსებულ ყველა მეტეოროლოგიურ, ჰიდროლოგიურ, ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ და გეომაგნიტურ სამსახურს და; სოფლის მეურნეობისათვის საჭირო სამუშაოების შესრულებასთან ერთად, უზრუნველყოფს აგრძელებ თავ-დაცვისა, საზღვაო მომრაობისა, ავიაციისა, ტრანსპორტისა, მრაწველობისა, მშენებლობისა და სხვ. საჭირო სამუშაოების აღსრულებას.

3. ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს დაეკისრება — ხელმძღვანელობა გაუწიოს; ა) ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ ინსტიტუტს, ბ) ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემაგალი რესპუბლიკების ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ და გეოფიზიკურ დაწესებულებებს; გ) მეოთოდოლოგიური ხელმძღვანელობა გაუწიოს ა/ქსფსრ ყველა მეტეოროლოგიურ და ჰიდროლოგიურ დაწესებულებას. სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დირექტორების მიხედვით.

4. ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს უფლება აქვს:

ა) მისცეს ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის ყველა დაწესებულებას, ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ სამეცნიერო-საკულევო ინსტიტუტებს, სამართველოებს, სადგურებს, საგუშავებს საჭირო დირექტორები, ინსტრუქტორები და მინიშვნებები, სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დირექტორებისა, ინსტრუქტორებისა და მინიშვნებების განსავითარებლად და შესაბამისად; დაამყაროს ა/ქსფსრ-ში ყველა მეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური დაწესებულებისათვის სავალდებულ მუშაობის შეთოდები;

ბ) მიანდოს ა/ქსფსრ ყველა მეტეოროლოგიურ და ჰიდროლოგიურ დაწესებულებას უფდერატიული მნიშვნელობის სამეცნიერო-საკულევო და ოპერატორული ხასიათის დაგალებათა აღსრულება;

გ) შეამოწმოს ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე ჰიდრო-მეტეოროლოგიური დაწესებულებების მიერ როგორც ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტისა, ისე სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დირექტორთა, დავალებათა, ინსტრუქტორთა, მინიშვნებათა და სხვა ამისთ. შესრულება;

დ) შემოიტანოს, ა/ქსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საპარში განსახილველად მოხსენებები, ჰიდროექტები და სახარჯთაღრიცხვო განზრაბულებანი, რაც მიმართულ იქნება ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურისა და გამოკლევის სატანადო განვითარებისათვის — ჩვენი ქვეყნის სოციალისტური მშენებლობისა და დაცვის ყველა დარგში რაც შეიძლება მეტი მომსახურეობის გასაწევად;

ე) წარმოუდგინოს საჭირო შემთხვევაში, ა/ქსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მეშვეობით, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს წინა-დადგება, ამა დებულების მე-5 მუხლისა და სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დებულების მე-6 მუხლის (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 26 №-რი, მეხ. 222) თანაბად, ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის ორგანოებისადმი მიმართული სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის ათა თუ იმ განკარგულების აღსრულების შეჩერების შესახებ;

ვ) მოითხოვოს განსახილველად და შესათანხმებლად სამუშაოთა გეგმები და პროგრამები იმ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური აპარატებისა, სამეცნიერო-საკულტო დაწესებულებებისა და სადგურების და საგუშაოების ქსელისა, რო-მელიც მომსახურეობას უწევენ უწყებათა და დაწესებულებათ და მათ საწარ-მოთა ვიწრო-სპეციალურ საჭიროებათ; მისცეს დასკვნები ვიწრო-სპეციალური ჰიდროლოგიური და მეტეოროლოგიური სამუშაოების გეგმებისა და პროგრა-მებისა და ამ სამუშაოების ხარჯადრიცხვების შესახებ;

ზ) დაამტკიცო კვემდებარე მეტეოროლოგიური დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების გეგმები და ანგარიშები;

თ) აწარმოოს რესპუბლიკანური ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტებისა და ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის ქვემდებარე დაწესებულე-ბების რევიზია და ინსპექცია; აგრეთვე გაუწიოს ინსპექტორები იმ აპარატება და ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ დაწესებულებებს, რომელნიც შედაინ უწყებათა, დაწესებულებათა და საწარმოთა შეღვენილობაში მათი ვიწრო-სპეციალურ-საჭირობათვის მომსახურეობის გასაწვევად, — ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე მდებარე საერთო-საკავშირო, მნიშველობის დაწესებულებებათა გამოყელებლად; უკანასკნელი მოქმედება შეთანხმებულ უნდა იქნეს სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომი-ტეტან;

ი) შეიტანოს სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტში განსახილვე-ლად თავისი კომპენტენციის საკითხების გამო პროექტები და მოხსენებები, რაც საჭიროებს შეთანხმებას საერთო-საკავშირო მასტრიბით და აგრეთვე უშუა-ლო ურთიერთი მიმართვა იქნიოს მასთან ყველა სკითხის გამო;

კ) მოიწყიოს არსებული წესისამებრ ყრილობები, თაბიბირები, კონფერენ-ციები და აგრეთვე მოაწყოს მუდმივი და დროებითი კომისიები ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის მოქმედების შესახები საკითხების გამო;

ლ) მოაწყოს ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე სპეციალური ექსპედიციები.

5. სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის განკარგულება, რაც მიმართულია ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტისადმი, აგრეთვე სხვა რესპუბლიკანურ და ადგილობრივი მეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური დაწესებულებისადმი ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე, შეიძლება შეჩერებულ იქნეს ცალ-კეულ შემთხვევაში ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით, რაც უნდა ეცნობოს სსრკ-ის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს.

ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის განკარგულება, რაც მი-მართულია რესპუბლიკანური და ადგილობრივი მეტეოროლოგიური და ჰიდრო-ლოგიური დაწესებულებისადმი, შეიძლება შეჩერებულ იქნეს ცალკეულ შემთხვე-ვაში ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემთხვევალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კო-მისართა საბჭოს დადგენილებით, რაც უნდა ეცნობოს ა/ქსფსრ მიწათმოქმე-დების სახალხო კომისარიატს.

6. ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის უშუალო გამგებლო-ბაშია: სამეცნიერო-საკულტო ჰიდრო-მეტეოროლოგიური ინსტიტუტი და ამინდის ბიურო, რომლებიც სამუშაო აპარატია როგორც სამეცნიერო საკვლევო მუშაო-

ბის სფეროში, ისე ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობისა და დაცვისათვის პრაქტიკული მომსახურეობის გაწყვის სფეროში—ჰიდრო-მეტეოროლოგიის მიმართებით.

7. ა/ქსფსრ ჰიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის მოწყობისადაც ქალობაზე, მისი მოთხოვნით, ცალკეულ უწყებათა, დაწესებულებათა და სახელმწიფო საწარმოთა გამგებლობაში მყოფი ცენტრალური და რესპუბლიკანური მეტეოროლოგიური, ჰიდრო-მეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური სააღმინისტროაციი ორგანოები დაშლილ უნდა იქნენ და მათი სადგურები და საგუშაგობი, იგრეთვე ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე არსებული ყველა მეტეოროლოგიური, ჰიდროლოგიური, სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულება და სამსახური, მის შედგენილობაში შემავალი და მასთან მყოფი გეომაგნიტური დაწესებულებებით და მთელი გაწყობილობით, ქონებით და კრედიტებით, უნდა გადაეცეს სათანადო ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს.

შენიშვნა. საერთო-საკავშირო უწყებისა და სამეურნეო ორგანოს იმ დაწესებულებისა, სადგურისა და საგუშაგოს გადაცემა, რაც ა/ქსფსრ ტერიტორიაზეა, მოხდება სსრკ-ის ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტთან შეთანხმებით.

8. ა/ქსფსრ-ისა და ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ყველა ცენტრალურ და ადგილობრივ დაწესებულებას ეკრძალება მოაწყოს საერთო-მეტეოროლოგიური და საერთო-ჰიდროლოგიური სადგური და საგუშაგო და სხვა ამისთან არა, რაც შემთანიშნელი კომიტეტის გამგებლობაში არ არის.

უკეთ შეუძლებელია მომსახურეობა გაეწიოს ამა თუ იმ დაწესებულებას ან უწყებას ერთიანი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის აღსრულების წესით,—სათანადო უწყებას, სახელმწიფო დაწესებულებას და საწარმოს შეიძლება უფლება მიეცეს იქნიოს:

ა) სპეციალური დანიშნულების სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულება და სადგური, რათა შესწავლილ იქნეს ჰიდროლოგიური და მეტეოროლოგიური ფაქტორების გავლენა სათანადო უწყებისა, დაწესებულებისა და საწარმოს მოქმედების ობიექტებზე;

ბ) სადგური და საგუშაგო—უწყებისა, დაწესებულებისა და საწარმოს ვიზრო-სპეციალურ სპეცირებათათვის მომსახურეობის გასაწევად;

გ) აპარატი—უწყებისა, დაწესებულებისა და საწარმოს სპეცირებათათვის ერთიანი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის მუშაობის შედეგის გამოსაყენებლად, აგრეთვე ამ მუხლის „ა“ და „ბ“ პუნქტებში აღნიშნულ დაწესებულებათა მოქმედებისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად;

დ) საქავლო ხასიათის სადგური.

აღნიშნული დაწესებულებებისა, აპარატებისა, სადგურებისა და საგუშაგოების შეთანხმება ან დაარსება შეიძლება მხოლოდ ა/ქსფსრ-ისა და ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტებთან შეთანხმებით.

9. ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე მყოფი ყველა დაწესებულება, რომელიც კი სპეციალურ ჰიდროლოგიურ და ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ დაკირვებას აწარმოებს, მოვალეა დაუთმოს ა/ქსფსრ ერთიანი ჰიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის მიმართებით.

ხურის ორგანოებს, მათი მოთხოვნისამებრ, სპეციალური დაკვირვებისა და გამოკვლევის შედეგი ერთიანი სამსახურის საჭიროებათათვის.

10. ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებთან მოეწყობა პიდრო-მეტეოროლოგიური კემიტეტები ამ რესპუბლიკების ტერიტორიაზე პიდრო-მეტეოროლოგიური სამსახურის გამგებლობისა და ხელმძღვანელობისათვის.

შენიშვნა. რესპუბლიკანური პიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტები, ამა დებულების საფუძველზე, თუ საჭირო იქნება, მოაწყობენ სათანადო ავტონომიური რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებთან და ავტონომიური ოლქების სააფილმამულო ორგანოებთან პიდრო-მეტეოროლოგიურ ბიუროებს, რომლებშიც აუცილებლად მონაწილეობა უნდა მიიღონ სამხედრო უწყების წარმომადგენლებმა.

ამ რესპუბლიკების პიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტების შედგენილობას და ფუნქციებს განსაზღვრავთ აღნიშნული რესპუბლიკების მთავრობანი ამა დებულების შესაბამისად. რესპუბლიკანური პიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის შევრებს დანიშნავს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო, ა/ქსფსრ პიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის წარდგენით.

11. ა/ქსფსრ პიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს აქვს დამოუკიდებელი ხარჯთაღრიცხვა.

პიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის და მისი ქვემდებარე ფედერატიული და რესპუბლიკანური მნიშვნელობის სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებებისა და პიდრო-მეტეოროლოგიური სადგურების დაფინანსება გატარებულ უნდა იქნეს ა/ქსფსრ ბიუჯეტში.

ხარჯები, რაც საჭიროა: 1) სრულიად საკავშირო მნიშვნელობის მეტეოროლოგიური და პიდრო-მეტეოროლოგიური სადგურების შესანახად და 2) საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის სამეცნიერო-საკვლევო სამუშაოებისა და სხვა დავალებების შესასრულებლად გაიღება საერთო-საკავშირო ბიუჯეტიდან სსრკ-ის პიდრო-მეტეოროლოგიური კომიტეტის დებულების მე-13 მუხლის „ა“ პუნქტის თანახმად (სსრკ კნ. კრ. 1931 წ. 28 №-ი, მუხ. 222).

12. უწყებათაკ დაწესებულებათა და საჭარმოთა მიერ, ამა დებულების მე-8 მუხლის თანახმად, თავიანთი ვიწრო-სპეციალურ დავალებებისათვის მოწყობილი სადგურები და დაწესებულებები დაფინანსებულ იქნებიან სათანადო უწყებისა და დაწესებულების ხარჯით და ხარჯთაღრიცხვით.

13. ა/ქსფსრ პიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს უფლება აქვს — თავისი სამეცნიერო საჭიროებისა და მისი ქვემდებარე დაწესებულებებისათვის მიიღოს, არსებული წესისამებრ, ბაյს გადასახდელად, საზღვრებერთიდან მეტეოროლოგიური სადგურებისა და ლაბორატორიების გაწყობილობის საგნები და მასალა.

14. ა/ქსფსრ პიდრო-მეტეოროლოგიურ კომიტეტს აქვს ბეჭედი ა/ქსფსრ ლერბის გამოსახულებითა და თავისი სახელწოდებით.

დადგინდება ა/კსურ სახალხო კომისართა საბჭოთა
არხებული აღსრულების შეხვედრებელი კომისია.

163. „რაიონებთან კავშირის განმტკიცების თაობაზე“ გამოცემულია /ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. პრილის 19-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.

მოისმინა-რა ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისრის ოწმუნებულის (ა/ქსფსრ-ში) მოადგილის ამ. ჩიხლაძის მოხსენება და ა/ქსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისრის მოადგილის ამ. ვარძიელის თანამოხსენება—რაიონებთან კაშირის გამზტკიცების თაობაზე გამოცემული სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამარეო კომიტეტის 1931 წ. ოქტომბრის 19-ის დადგენილებისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. პარილის 19-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოწმებელი კომისია აღვგენ:

1. აღნიშვნის, რომ სრულიად დაკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერ-კავკასიის სამხარეო კომიტეტის 1931 წ. თებერვლის 19-ის დადგნილება და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 19-ის დადგნილება, რომლებითაც ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამართველოს ხელმძღვანელობას დაკისრებული ჰქონდა უზრუნველყო ა/წ. ივნისის 1-თვეის რაიონების ა/ქსფსრ შედგნილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრებთან სატელეგრაფო და სატელეფონო კავშირი და იმავე ვალისაოვის გაემართა სატელეფონო კავშირი 40%-ის აღდნობით სასოფლო-საბჭოებსა და რაიონებს შორის, შესრულებული არ არის. თუ რომ ამ მხრიდან ჩიტირისა ნამდვირობა სამართველოს მიერ და ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის 1931 წ. თებერვლის 19-ის დადგნილება და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 19-ის დადგნილება, რომლებითაც ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამართველოს ხელმძღვანელობას დაკისრებული ჰქონდა უზრუნველყო ა/წ. ივნისის 1-თვეის რაიონების ა/ქსფსრ შედგნილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრებთან სატელეგრაფო და სატელეფონო კავშირი და იმავე ვალისაოვის გაემართა სატელეფონო კავშირი 40%-ის აღდნობით სასოფლო-საბჭოებსა და რაიონებს შორის, შესრულებული არ არის. თუ რომ ამ მხრიდან ჩიტირისა ნამდვირობა სამართველოს მიერ

შესრულებული არ არის (გრუპულ დირექტივა რაიონების რაღოცვიკის შესახებ). (გეგმა განხორციელდებულია შხოლოდ 13%-ით).

2. ა/ქსტსრ რიანენბის კაშირგაბმულობის განვითარების ტემპები არ შეე-
საბამება ა/ქსტსრ სოციალისტური მშენებლობის ტემპებს და შეუწყნარებლად
ბრკოლდება იმის გამო, რომ სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისა-
რატი სისტემატიურად აყვენებს საჭირო მასალების გაცემას, ხოლო ამიერ-
კავკასიის კაშირგაბმულობის სამშაროთველო არ ხმარობს გადამწყვეტ ღონის-
ძიებას შინაგანი რესურსების მობილიზაციისათვის.

ამის შედეგია, რომ ამ კაბად 18 რაიონს (აქციან 5 საბამბე რაიონს) არ აქვს კავშირგაბმულობა რესპუბლიკების ცენტრებთან, ხოლო სასოფლო საბჭოების 75%-ს არ აქვს კავშირგაბმულობა რაიონებთან (საბამბე რაიონებში — სასოფლო საბჭოების 82%-ს); ამასთანავე, წლიური გეგმის ფაქტიური შესრულება სასოფლო საბჭოების მიმართ 6,1% უზრუნველყოფის.

- 3. ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატშია, რომელიც, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 19-ის დადგენილების თანახმად, მოვალე იყო აღნუსხა ამ უამაღ არა თავის სპეციალობაზე მოსაქმე კაშშირებამტლობის

ყოფილი მომუშავენი და მოეხდინა მათი მობილიზაცია ამიერკავკასიის კავშირ-გაბმულობის სამმართველოში სამუშაოდ, არ შესარულა ეს დადგენილება, თუმცა კავშირგაბმულობის სამმართველომ წარუდგინა მას 93 ძელი კავშირგაბმბელის სია.

4. ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მიერ უზრუნველყოფილი არ არის ადგილობრივ სახსართა მონაცილეობა რაიონების სამათულო კავშირ-გაბმულობის დაფინანსებაში და საბამბე რაიონების სასოფლო საბჭოების რადიო-ფიკაციის განვითარება.

5. აღსრულების შემმოწმებელი კომისია განსაკუთრებით აღნიშნავს სა-რაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების სუსტ მონაცილეობას კავშირგაბმულო-ბის ადგილობრივ მშენებლობისათვის დახმარებისა და ხელმძღვანელობის გაწევის საქმეში, ნამეტენავად საბამბე რაიონებში (კავშირგაბმულობის პარატის მომუშავე-ბით გაძლიერება, ადგილობრივი მასალით დახმარების გაწევა, მასალის სამუშაო ადგილას მიზიდვა, სამშენებლო კოლონების მუშების სურათით მომარაგება და სხ.); აღნიშნავს აგრეთვე, რომ, დახმარებისა და ხელმძღვანელობის ნაცვლად, ზოგი-ერთი სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტი ხელს უშლიდა ამიერკავკასიის კავ-შირგაბმულობის სამმართველოს მუშაობაში (გაგრა და სხ.).

ამისდამიშედევით, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღ-სრულების შემმოწმებელი კომისია ადგენს:

1. წინადალება მიეცეს ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართვე-ლოს—პერსონალურად ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარის რწმუნებულის მოადგილეს ამს. ჩიხლაძეს, უზრუნველყოფის კავშირგაბმულობის სამუშაოთა გეგ-მის აღსრულება პირველ რიგში საბამბე რაიონებში და ამ რაიონების სასოფლო საბჭოებში, რისთვისაც უნდა იხმაროს გადამწევეტი ლონისმიებანი ადგილობრივი რესურსების მაქსიმალურად გამოყენებისათვის კავშირგაბმულობის მეურნეო-ბაში (ბოძები, ძევლი მაგიული, ძევლი აპარატები და სხ.).

2. დაევალოს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, პერსონალურად ამს. ფარჯანაძეს, აღასრულოს ივლისის 1-თვის ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება ამ უამაღ არა თავის სპეციალობაზე მომუშავე ყოფილ კავშირგაბმულოთა კავშირგაბმულობის სამმართველოში დაბრუნების შესახებ და 3 დღის ვადაზე წარმოუდგინოს აღსრულების შემმოწმებელ კომისიას დაწე-სებულებულებებისა და ორგანიზაციების იმ ხელმძღვანელთა პერსონალური სია, რომელთაც აქამდე არ წარავლინეს სათანადო პირნი კავშირგაბმულობის სამ-მართველოს განკარგულებაში.

3. მიენდოს ამს. ჩიხლაძეს შეიმუშაოს ორი დეკადის ვადაზე სარაიონო (ენტრებასა და ა/ქსფსრ ცენტრს—ქ. ტფილის—შორის უშუალო კავშირგაბმუ-ლობის გაძლიერების გეგმა და წარუდგინოს იგი დასამტკიცებლად ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

4. დაევალოს ამს. კურსელს აღასრულოს დირექტივა კავშირგაბმულობის სამუშაოზე მოსაქმე მუშების (1.500 კაცის) სურათით მომარაგების შესახებ.

მომიარაგების წესი დაამყაროს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კონპერაციის კავშირმა ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველოსთან შეთანხმებით.

5. ეთხოვოს სსრ-კის სახალხო კომისართა საბჭოს—იხმაროს გადამწყვეტი სახელმოქმედო ღონისძიება სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის მიმართ, რათა მან შეასრულოს თავისი მოვალეობა—ცენტრალიზებული გასალით ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველოს გეგმიანი მომარაგებისათვის, უმთავრესად საბამბე რაიონების კავშირგაბმულობის უზრუნველყოფით.

აღსრულების შემმოწმებელი
კომისიის თავმჯდომარე მ. ორაზელაშვილი.

აღსრულების შემმოწმებელი
კომისიის მდივანი თ. მელნიკოვი.

1931 წ. ივლისის 22.

№ 18.

ტფილისი.